

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी
योजनेंतर्गत फळपिकांचे सुधारित आर्थिक
मापदंडाबाबत.

महाराष्ट्र शासन,
नियोजन विभाग, रोहयो प्रभाग,
शासन निर्णय क्रमांक- फळबाग-२०२२/ प्र.क्र.३५/ रोहयो-५,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२,
दिनांक :- २० सप्टेंबर, २०२२

वाचा :-

१. शासन निर्णय क्रमांक-मगारो-११/ प्र.क्र.५८/ रोहयो १०अ, दिनांक २९ जून, २०११
२. शासन निर्णय क्रमांक-मगारो-२०११/ प्र.क्र.१३२/ रोहयो १०अ, दिनांक २० जानेवारी, २०१२
३. शासन निर्णय क्रमांक-मगारो-२०१३/ प्र.क्र.११८/ मगारो-१, दिनांक २० फेब्रुवारी, २०१४
४. शासन निर्णय क्रमांक-मगारो-२०१३/ प्र.क्र.११८/ मगारो-१, दिनांक १९ जून, २०१४,
५. शासन निर्णय क्रमांक- फळबाग-२०१५/ प्र.क्र.७५/ रोहयो-५, दिनांक ३ सप्टेंबर, २०१६
६. शासन निर्णय क्रमांक- मगारो-२०१६/ प्र.क्र.६१/ मगारो-१, दिनांक १२ एप्रिल, २०१८
७. केंद्र शासनाचे पत्र क्रमांक १३८५/ असाधारण राजपत्रातील भाग - ॥ खंड-३ - उपखंड (ii) नवी दिल्ली दिनांक २८ मार्च, २०२२.
८. शासन निर्णय क्रमांक- फळबाग-२०२१/ प्र.क्र. ६३/ मगारो -५, दिनांक ३० मार्च, २०२२
९. शासन निर्णय क्रमांक- फळबाग-२०२२/ प्र.क्र.३५/ मगारो - ५, दिनांक १० ऑगस्ट, २०२२.

प्रस्तावना :-

उपरोक्त संदर्भ क्र. ७ वरील शासन निर्णयान्वये महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेंतर्गत वैयक्तीक लाभार्थ्यांच्या सलग शेतावर, शेताच्या बांधावर व पडीक शेतजमीनीवर अमृत महोत्सवी फळझाड / वृक्ष लागवड व फुलपिक लागवड कार्यक्रम राबविण्यात येत आहे.

विभागाच्या दिनांक १० ऑगस्ट, २०२२ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेंतर्गत वैयक्तीक लाभार्थ्यांच्या सलग शेतावर, शेताच्या बांधावर व पडीक शेतजमीनीवर अमृत महोत्सवी फळझाड / वृक्ष लागवड व फुलपिक लागवड कार्यक्रमांतर्गत आर्थिक मापदंड लागू करण्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे. सदर मापदंडामध्ये क्षेत्रिय स्तरावर योजना राबविण्यात येत असताना काही त्रुटी आढळून आल्या आहेत. या त्रुटींच्या निराकरणाची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती. त्याप्रमाणे खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

विभागाच्या दिनांक १० ऑगस्ट, २०२२ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेंतर्गत वैयक्तीक लाभार्थ्यांच्या सलग शेतवर, शेताच्या बांधावर व पडीक शेतजमीनीवर अमृत महोत्सवी फळझाड / वृक्ष लागवड व फुलपिक लागवड योजनेंतर्गत आर्थिक मापदंड लागू करण्यात आले होते. तथापि, दिनांक १० ऑगस्ट, २०२२ रोजीचा शासन निर्णय रद्द करण्यात येत आहे.

२. महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेंतर्गत वैयक्तीक लाभार्थ्यांच्या सलग शेतावर, शेताच्या बांधावर व पडीक शेतजमीनीवर अमृत महोत्सवी फळझाड / वृक्ष लागवड व फुलपिक लागवड कार्यक्रम राबविण्यासाठी दिनांक २० जानेवारी, २०१२ व १४ मार्च, २०१२ तसेच १२ एप्रिल, २०१८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये लागू करण्यात आलेले आर्थिक व तांत्रिक मापदंड पुढील आदेश होईतोपर्यंत लागू राहतील.
३. वृक्ष लागवड, फळबाग लागवड, फुलपिक लागवड या कामांसाठी सामाजिक वनीकरण विभाग, वन विभाग, कृषी विभाग यांचे सोबत ग्रामपंचायत सुध्दा यंत्रणा राहिल.
४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२०९२०१८२१३०३११६ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(नंद कुमार)
अपर मुख्य सचिव (रोहयो)

प्रति,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव,
२. मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
३. मा. विरोधी पक्ष नेते, विधानसभा व विधान परिषद
४. मा. मंत्री (रोहयो), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
५. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य स्वीय सहायक,
६. प्रधान सचिव (रोहयो), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
७. प्रधान सचिव (कृषि), कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
८. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण,
९. सर्व विभागीय आयुक्त, महसूल विभाग,
१०. आयुक्त, (कृषी) महाराष्ट्र राज्य, पुणे
११. सर्व जिल्हाधिकारी (मुंबई व मुंबई उपनगर वगळून)
१२. संचालक, फलोत्पादन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१३. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
१४. सर्व विशेष कार्यकारी अधिकारी व उप विकास आयुक्त (रोहयो)
१५. सर्व उपजिल्हाधिकारी (रोहयो)
१६. मुख्य अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग (स्थानिक स्तर), पुणे
१७. सर्व विभागीय कृषी सहसंचालक
१८. सर्व जिल्हाअधिक्षक कृषी अधिकारी,
१९. सर्व उपसचिव/ अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी, (मग्रारोहयो) नियोजन विभाग, मंत्रालय.
२०. निवड नस्ती, कार्यासन रोहयो- ५, नियोजन विभाग, मंत्रालय.